

Święto Trzech Króli, zagadka

Święto „Trzech Króli” ma swoje podstawy w opowieści z NT , z księgi Mateusza:

Mat 2:1-12 br "(1) A kiedy Jezus przyszedł na świat za czasów króla Heroda w Betlejem judzkim, oto Mędrcy ze Wschodu przybyli do Jerozolimy (2) i pytali: Gdzie jest nowo narodzony król żydowski? Widzieliśmy bowiem gwiazdę jego na wschodzie i przyszlismy, aby się mu pokłonić. (3) Usłyszawszy o tym król Herod przeraził się, a z nim cała Jerozolima. (4) Zwołał tedy wszystkich najwyższych kapłanów i uczonych w Piśmie spośród całego ludu i wypytywał ich, gdzie miał się narodzić Mesjasz. (5) A oni mu powiedzieli: W Betlejem judzkim, bo tak oto napisał Prorok: (6) A ty Betlejem, ziemio judzka, wcale nie jesteś najmniejsze z pokoleń Judy. Z ciebie przecież wyjdzie Władca, który będzie pasterzem Izraela, ludu mego. (7) Wtedy Herod, przywoławszy potajemnie Mędrców, wypytywał ich dokładnie, kiedy się gwiazda ukazała. (8) A potem wysłał ich do Betlejem, mówiąc: Idźcie, wypytajcie dokładnie o Dziecię, a gdy tylko Je znajdziecie, dajcie mi znać, ażebym i ja także mógł pójść i złożyć Mu pokłon. (9) Usłyszawszy tedy takie polecenie od króla, udali się w drogę. Gwiazda zaś, którą widzieli na wschodzie, poprzedzała ich aż do miejsca, gdzie znajdowało się Dziecię; tam się też zatrzymała. (10) Widok tej gwiazdy napełnił ich bardzo wielką radością. (11) A gdy weszli do środka, zobaczyli Dziecię z Maryją, Matką Jego. Upadli tedy na kolana i oddali Mu hołd, a potem, otworzywszy swe szkatuły, złożyli w darze: złoto, kadzidło i mirrę. (12) A kiedy zostali we śnie pouczeni, by nie wracali do Heroda, inną drogą udali się do swojej ojczyzny. (podkreślenia pochodzą ode mnie) (źródło >> [tutaj](#))

Na wstępie muszę zaznaczyć , że CHR nie był Mesjaszem . Zaprzeczenie tego znajdziemy u samego Mateusza (patrz >> [tutaj](#)) . Księgi Mateusza nie czytamy , bo nie sposób jej ufać (uzasadnienie tamże) . Jednak tutaj mamy do czynienia ze zdarzeniem historycznym , które zostało wykorzystane do stworzenia zagadki . Zagadka jest wielowątkowa oraz sięga do trzech tradycji , żydowskiej , rzymskiej i greckiej . Korzystając z NT , dokonując rozbioru tekstu docieramy do zdarzenia astronomicznego , które faktycznie miało miejsce . Zagadek jest dziesięć . Kolejne zagadki rozwiązuję w kolejnych podtytułach .

Jak zwykle w zagadce , mamy warstwę(nurt) domyślną, podpowiedzianą czytelnikowi i warstwę konkretną , znaną jedynie autorowi . Poznanie warstwy konkretnej , która jest ukryta , prowadzi do rozwiązania zagadki .

Pokażę , że ten tekst opisuje zdarzenie astronomiczne . Korzystając z narzędzia jakim jest program **Stellarium** (Freeware do ściągnięcia >> [tutaj](#)) mamy wgląd w daleką przeszłość . Jak się okaże , tekst NT opisuje przedział czasu od 24 grudnia , poprzez 1 stycznia g. 5:40 , aż do 7 stycznia . Ten przedział czasu jest specyficzny , bo ma w nim miejsce kulminacja pozytywnego nastroju w każdym roku . Rok rozpoczyna się 12 grudnia.(porównaj kalendarz >> [tutaj](#)) . Poniżej w opisie zachowam tę kolejność idąc śladem tekstu z NT .

Ustawienia w programie . W oknie czasu (F5) ustawiamy -3 -12-24 ; 15:43:00 , w oknie lokalizacji

(F6) położenie Jerozolimy 31°46'43"N 35°13'46"E . Na dolnym pasku usuwamy wpływ atmosfery , no i ustawiamy widok na wschód „E” (East) . Widzimy niebo nad Jerozolimą 24 grudnia roku -3 o zmierzchu . Na samym horyzoncie pojawił się właśnie Jowisz , to jest ta pierwsza gwiazda , której wyglądamy co roku o tej porze (nasz obyczaj wziął się z tamtego zdarzenia lecz Jowisz nie pokazuje się na horyzoncie ani w dowolnym roku ani w dowolnym miejscu na Ziemi) .

Przez to miejsce na horyzoncie (Wschód) i o tej godzinie przebiegały tam tory planet . Stąd w wielu latach podówczas, zdarza się , że nad horyzontem pojawiają się planety , w tym wielokrotnie Jowisz . Jednak elementy tekstu , o których za chwilę , pozwoliły wyeliminować inne tego typu zdarzenia , bo w tamtych nie pojawiały się fakty towarzyszące , obecne w tekście . Jedynie ten , już ustalony przypadek zawierał komplet faktów , które znalazły swoje odbicie w tekście NT w formie zagadek , tworząc ich warstwę dosłowną .

Jego gwiazda

Jowisz, Jupiter (łac. Iuppiter) – w mitologii rzymskiej ...najwyższy władca nieba i ziemi. (Wiki) A więc jest to "jego gwiazda" gdyż wers.6 "*Z ciebie przecież wyjdzie Władca, który będzie pasterzem Izraela, ludu mojego.*" (charakter ten określają łącznie wers.4-6) .

Szukamy planety na Wschodzie , najlepiej w okolicach zmroku . Znajdujemy taki przypadek w roku 3 p.n.e. 24 grudnia o godzinie 15:43 (na jasnym niebie program pokazuje Jowisza w pewnej chwili , którą ustawia się w oknie czasu - ważne dokładne ustawienie) ponad horyzontem pojawia się Jowisz , jest to trzeci najjaśniejszy obiekt na nocnym niebie po Księżycu i Wenus (okresowo, w momencie wielkiej opozycji, jasnością może mu dorównywać Mars) (Wiki).rys1 Zrzuty ekranu (Jowisz pokazuje się o zmroku , z ziemią >>[tutaj](#) , bez ziemi >>[tutaj](#)) .

Wykorzystujemy to do ustalenia momentu pojawienia się pierwszej gwiazdy na nieboskłonie . Tak długo manipulujemy godziną cofając się w kierunku dnia , aż program nie ujawni obecności Jowisza – ta godzina jest godziną jego pojawienia się . Tę godzinę ustawiamy w kolejnych dniach , poszukując punktów charakterystycznych pomiędzy 24 grudnia , a 6 stycznia , według tekstu .

Wschód

dzień 24 grudnia roku 3 p.n.e. w Jerozolimie
godzina 15:43

Procyon i Syriusz są niewidoczne , znajdują się poniżej horyzontu
rozpoczyna się wieczór , na horyzoncie pojawia się jasny Jowisz

rys1

Mędrcy

Co ciekawe Jowisz pojawia się w jednej linii z Procyonem (gwiazda z Małego Psa) i Syriuszem (gwiazda z Dużego Psa) . Co więcej retoryka , która pojawia się w tekście i dotyczy tych dwóch gwiazd , nawiązuje do ich "psiej natury" . I tak Herod wydaje im polecenie "idźcie szukajcie" („Idźcie, wypytajcie dokładnie ... , a gdy tylko Je znajdziecie, dajcie mi znać”) . Ponieważ mają one zdolność "szukania i znajdowania" więc zyskują miano "Mędrców"- są to psy tropiące . Także ich pojawienie się ma charakter "tropiący" : "*Gdzie jest nowo narodzony ...widzieliśmy bowiem gwiazdę jego na wschodzie i przyszliśmy*". Określenie "mędrcy" ma wydźwięk szydzący (typowe dla NT) .

Symboliczne przedstawienie

Model psów goniących Jowisza ma także swoje uzasadnienie w tym , że pies goniący będzie zawsze wpatrzony w obiekt , który ściga , kierując się zawsze na niego . Tak więc ustawienie dwóch Psów w jednej linii z Jowiszem „podpowiada” takie właśnie symboliczne ujęcie . W sposób symboliczny człowiek ujmował i ujmuje , i oswaja świat i wszechświat , czyniąc go sobie bliższym . Oczywiście ten , kto wpakował to do zagadki , zniweczył tym podstępem urodę tego ładnego , w istocie poetyckiego obrazu .

Zatrwożenie Heroda i całej Jerozolimy

Ułożenie się w jednej linii trzech bardzo jasnych obiektów nie jest typowym zjawiskiem- na przestrzeni kilkuset lat zdarzyło się to ledwie kilkanaście razy . Wiersz (3) opisuje efekt psychologiczny w obecności nietypowego zjawiska . Poczucie lęku jest zwykłą reakcją w takim wypadku . Zjawisko było widziane na całym obszarze ówczesnego Izraela . Taka jest warstwa dosłowna . Tekst sugeruje (podpowiada) , że Herod i inni przelękli się narodzin Dziecka .

Moment ukazania się Jowisza. Herod spotyka się „potajemnie” i wypytuje Psy

Z wiersza (7) dowiadujemy się o potajemnej rozmowie Heroda z Mędrkami (potajemnej czyli w ukryciu) i jednocześnie "kiedy się gwiazda ukazała" . Kolejna zagadka w zagadce . Herod zdaje się wypytywać o chwilę ukazania się gwiazdy ale to jest myląca odpowiedź .

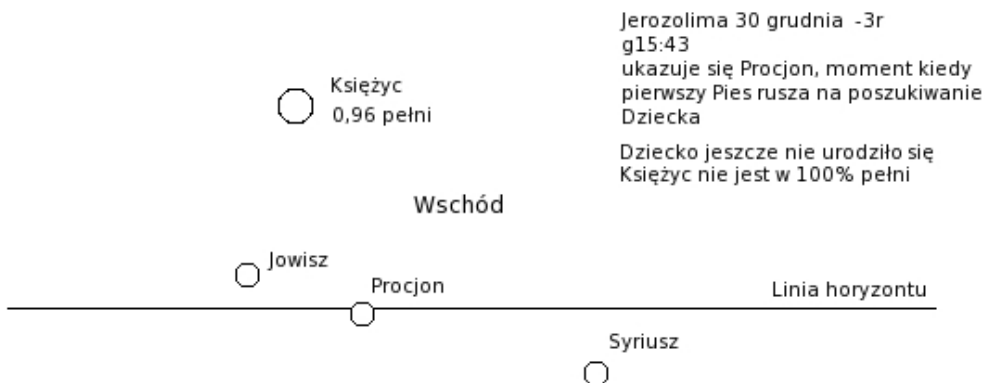
Herod wypytuje "dokładnie" , a potem , kiedy już „wie” . to w wersie 8 mówi : "idźcie i wypytajcie o dziecię" - to jest to , czego się dowiedział , nie była to wiedza o chwili pojawienia się gwiazdy ale wiedza dalsza o pojawieniu się „Dziecka” .

W warstwie dosłownej Herod w chwili pojawienia się gwiazdy wypytuje Psy (one po prostu pojawiły się niemal natychmiast - psy gończe, szybkie) . Jowisz jest więc ponad horyzontem , a Psy są poniżej horyzontu (tworzą z Jowiszem nachyloną do dołu linię) *rys1*.

Dla widza pojmującego ziemię jako płaską wszystko to , co poniżej horyzontu znajduje się "na ziemi" , „pod ziemią” . Psy są więc w Jerozolimie, chociaż „pod ziemią” i Herod może je potajemnie wypytywać – potajemnie , w ukryciu , w podziemiach .

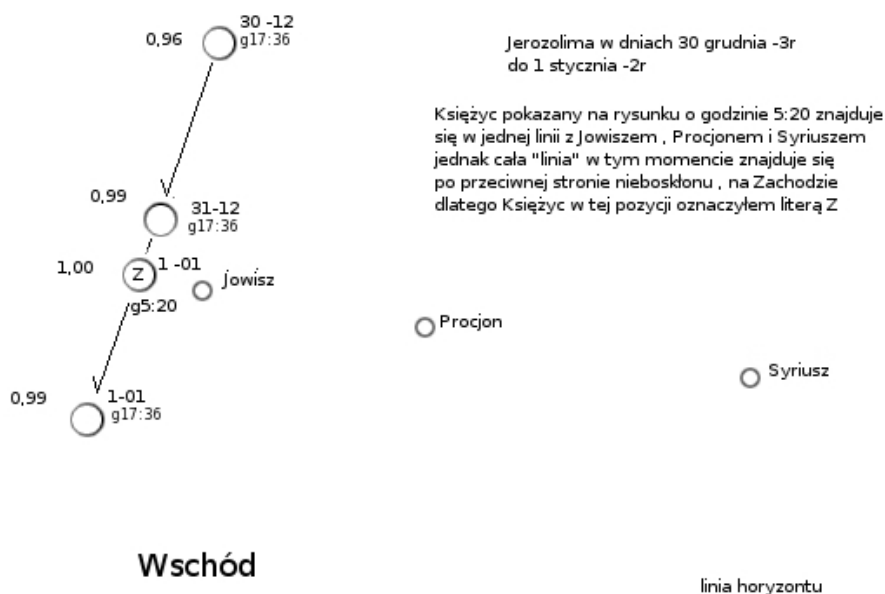
Wędrowka Psów w poszukiwaniu Dziecka

Werset 8 , Herod wysłał Psy. Wysłał je czyli , że one pojawią się ponad horyzontem . Pierwszy pojawia się Procyon i ma to miejsce o zmierzchu 30 grudnia -3r . *rys 2.* Zrzuty ekranu (>>[tutaj](#)) .

rys2

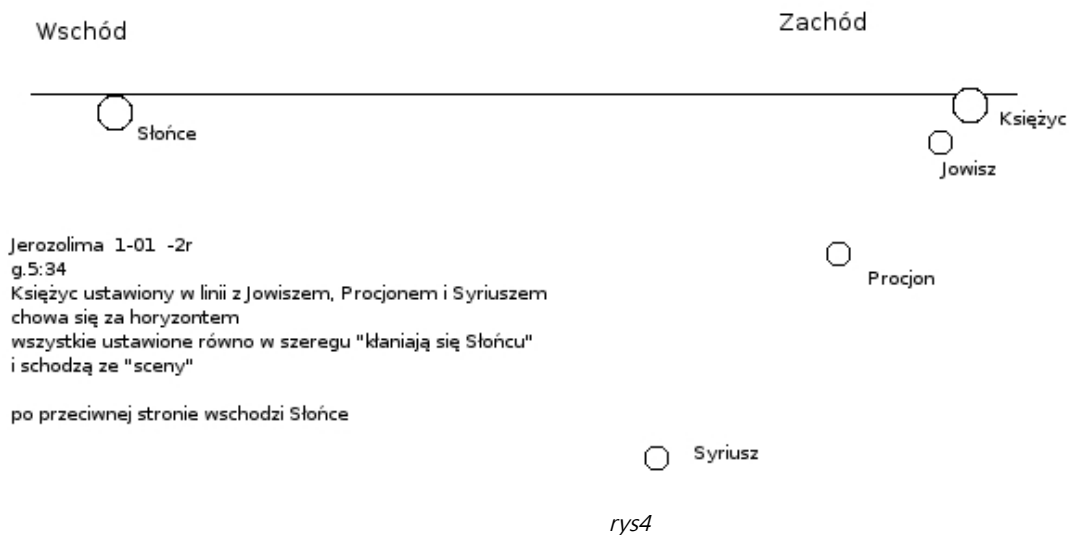
Jednocześnie zauważamy bliską obecność Księżyca w 96% pełni . Skok daty o całą dobę na 31 grudnia, Księżyc zbliża się i ma 99% pełni (pełni uzyska blisko świtu 1 stycznia) , a skok ponownie o dobę na 1 stycznia -2 spowoduje przesunięcie księżyca na drugą stronę linii Jowisza i Psów *rys3.* Żeby księżyc umiejscowił się na linii z Jowiszem i Psami (Jowisz wówczas „spotka” Księżyc) należy kroczyć do przodu godzinami , a nie całymi dniami (dokonujemy tego w oknie czasu programu Stellarium) . Zrzuty ekranu (30-12 >>[tutaj](#) , 31-12 >>[tutaj](#) , 1-01 >>[tutaj](#))

Dziecko

Krocząc godzinami począwszy od 31 grudnia g.15 do 1-01 -2r g5:20 dochodzimy do ustawienia się wszystkich obiektów na jednej linii o świcie 1 stycznia – w tym miejscu Księżyc ma 100% pełną tarczę . Księżyc jest w nowiu , pełna tarcza , „urodził się” i on jest Dzieckiem . Po jednej stronie schodzą pod horyzont wszystkie cztery obiekty Linii , a z drugiej strony wynurza się Słońce .rys 4.

Zejdźcie w dół , na horyzont , w ustawieniu w jednej linii , jak w ordynku jest pokłonem i jednocześnie ustąpieniem przed Słońcem . Tu ma miejsce zatrzymanie wędrówki "po nieboskłonie" . (zrzut ekranu : bez widoku ziemi > [tutaj](#) , z widokiem ziemi > > [tutaj](#))

Gwiazda napełnia radością

I tutaj wers.10 "Widok tej gwiazdy napełnił ich bardzo wielką radością" - typowy opis reakcji na wschód Słońca . Słowo „tej” odnosi się więc nie do Jowisza (jak do tej pory) ale do Słońca , a to z uwagi na pojawiającą się „radość” , jakiej Jowisz nigdzie nie dostarczał .

Spotkanie Jowisza z Dzieciątkiem (ustalenie momentu spotkania)

Opisuję nie w kolejności ale jest to szczegół na tyle istotny , że nie można go pominąć .

Zostało to opisane dwojako . W biblii Warszawsko-Praskiej jest "Jowisz poprzedzał aż do miejsca gdzie znajdowało się Dziecię" . W gdańskiej jest : " poprzedzała ich gwiazda, którą widzieli na wschodzie, aż przybyła oraz stanęła nad miejscem, gdzie było dzieciątko." Oba teksty znaczą to samo . Gdanska – omawia z punktu widzenia Psów , które "spoglądały" na Jowisza , bo go szukały . W momencie ustawienia w linii z Księżycem , Jowisz przesłania Księżyc , jest więc "nad" nim rys3 . Ten punkt widzenia jest uzasadniony słowem "poprzedzał" . Jowis poprzedzał , był przed nimi , aż doszło do zasłonięcia Księżycyca (Dzieciątka) .

Analiza warszawsko-praskiej. W warszawsko-praskiej „poprzedzał aż do miejsca” . Słowo „aż” sugeruje zaprzestanie poprzedzania , jakby potem poprzedzanie zniknęło . Jednak ma to także drugi sens . Poprzedzał do tego miejsca i tyle , co nie wyklucza dalszego poprzedzania . Rozumienie podpowiedziane wywołuje zamęt lecz niczego w istocie nie ustala .

Tekst gdańskiej przycyjnij pozwala odnieść się do zjawiska .

Zatrzymanie gwiazdy

Wers 9 : „tam się też zatrzymała.” (dwa znaczenia : „i tutaj się zatrzymała” , „tutaj więc się zatrzymała” . Ważne drugie. Pierwsze podpowiedziane, domyślne , mylące)

Zatrzymanie się gwiazdy normalnie nie zachodzi . W chwili wyrównania się wszystkich czterech obiektów na jednej linii Księżyc z Jowiszem znajdują się akurat na linii horyzontu . Dla obserwatora w tym miejscu ruch obiektów urywa się , zatrzymuje się . Takie jest wyjaśnienie .

Weszli do środka

Ustawienie się "w rzędzie" i zejście na horyzont jest "oddaniem pokłonu" .

Zejście pod horyzont jest "wejściem do środka" , pod ziemię . Zobaczyli tam Dziecko Selenę (Księżyc) wraz z jego matką . W tradycji greckiej Selena jest dzieckiem Teji i jest rodzaju żeńskiego .

Teja (Thea) ze związku ze swoim bratem i mężem Hyperionem wydała na świat syna Heliosa (Słońce) oraz córki Selene (Księżyc) i Eos (Świt). Stała się również tą, która została obdarzona złotem, srebrem i klejnotami z ich jasnością i nieodłączną wartością. ([Wiki](#))

Dlatego Psy padły przed nią na kolana i złożyły jej : złoto, kadziło i mirrę - klejnoty i drogocенności .

Thea została strącona do Tartaru - dawne pokolenie bogów pokonane i strącone do Tartaru przez bogów olimpijskich ([Kopaliński](#)) .

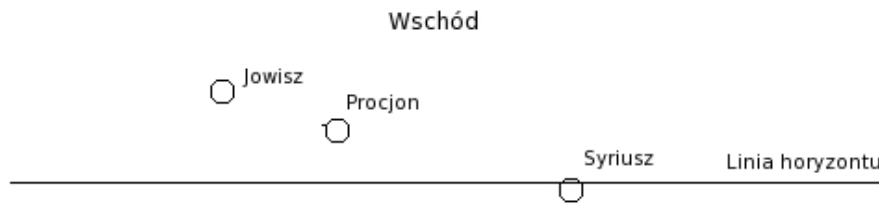
Dlatego Thea znajduje się pod ziemią , pod horyzontem .

Psy inną drogą udają się do ojczyzny

W dniu 6 stycznia drugi Pies ukazuje się ponad horyzontem (o godzinie 15:43 , dokładne ustalenie godziny i minut na samym początku) . Jest to chwila , kiedy obydwie Psy zaczynają się oddalać . O ile "do Jerozolimy" przybyły krocząc poniżej horyzontu , to teraz oddalają się powyżej horyzontu . Rys5 . Zrzuty ekranu(> > [tutaj](#))

Jerozolima 6 stycznia -2r
g15:43

z za linii horyzontu wychyla się
Suriusz, obydwie Psy wyruszyły
w drogę powrotną

rys5

Zagadka jedenasta czyli skąd wzięto się trzech króli ?

W tekście NT nie pada liczba „medrców” ani ich imiona . Wyjaśniliśmy sobie , że „mędrców” , czyli Psów , było dwóch .

Tradycja nazywania święta imieniem „trzech króli” pochodzi ze średniowiecza ([Wiki](#)) . Autor Wikipedi mówi o „potocznie przyjętej liczbie” . Komentarz w Wikipedi mówi o różnej ilości , królów, magów czy astrologów . Podobnie jest z imionami Kacper, Melchior i Baltazar (niepewnego pochodzenia) . Widzimy , że nazwa nie pochodzi z NT . Na tym stwierdzeniu mogliśmy poprzestać .

Widać , że zagadnienie „trzech królów” nie jest zagadką w naszym rozumieniu , jest raczej nieporozumieniem narosłym przez lata i przez bytowanie tekstu NT w wielu kulturach .

Komentarz końcowy

Dziwnym wydaje się zakończenie w greckim duchu . Jednak istotne , bo prawdziwe jest wydarzenie na nieboskłonie , które czyni podstawę warstwy konkretnej zagadki (-ek) . Osnutą na nim opowieść wykorzystuje różne wątki , żydowskie , rzymskie i greckie ale jednak spełnia przy tym kryterium zagadki , bo podsuwa skojarzenia oddalające od warstwy konkretnej . Autora nie martwiła więc ta różnorodność , wręcz przeciwnie . Efekt końcowy został spełniony . Grek odnalazł tam swoją warstwę domyslną , Żyd swoją . Może nawet pokłócili się i to także było po myśli autora (skłócenie , porównaj JP2 – Laborem exercens > > [tutaj](#)) .

Podobny układ ciał na nieboskłonie powtarza się na przełomie lat 341/342 . Księżyc i Jowisz ustawiają się w linii z Psami tyle , że tym razem Księżyc (także w nowiu) wsuwa się przed Jowisza . Ponieważ linię Psów przecinają prostopadle orbity planet więc co kilka lat któraś z nich pojawia się w tym miejscu ale pełna synchronizacja w linii zachodzi rzadko (z naszego, ludzkiego punktu widzenia) . Sam Księżyc w linii z Psami pojawia się w międzyczasie cztery razy . Po wielu latach

linia Psów obniża się (w dniu 24 grudnia) , w roku 1600 wyrównuje się , nie jest już nachylona .

Czy to moment narodzin Chrystusa ?

Oczywiście nie . Zsynchronizowanie tekstu NT ze zdarzeniem astronomicznym wcale nie oznacza zlokalizowania daty narodzin Chrystusa . Przecież ten tekst nie opowiada o narodzinach jakiegoś człowieka . Ten tekst sugeruje nam nieprawdę o świecie (jak całe NT , uzasadnienie >> [tutaj](#)) , zabawiając się naszą ufnością i wyprowadzając w pole naszą wyobraźnię (uzasadnienie >> [tutaj](#)) .

Co my właściwie współcześnie świętujemy ?

No i na końcu pojawia się pytanie , co my właściwie świętujemy każdego roku ? Mam na myśli tutaj Boże Narodzenie i Nowy Rok , i Trzech Króli . W opowieści Mateusza pojawia się "urodzone" Dziecię czyli bogini Selene (lub Luna) , której matką jest bogini Teja . Te narodziny , a potem zejście do Tartaru , gdzie przebywa Teja (grecka mitologia) symbolicznie świętujemy w każdy Nowy Rok , dokładając do tego wizytę dwóch Psów , składających dary bogini Selenie , i to jest równie uroczyste świętowanie w Trzech Króli . W Boże Narodzenie świętujemy w istocie wstęp do narodzenia bogini Selene . Musimy mieć świadomość , że wprowadzeni w błąd przez Mateusza , robiliśmy to dotąd wprawdzie bezwiednie ale robiliśmy (!) _____

Co nam pozostało uczynić wobec powyższego ? Te święta są fikcją , bo za nimi stoi fałszywy obraz i żadne rzeczywiste zdarzenia , o których chcielibyśmy pamiętać . Podtrzymywanie fikcji z pewnością nam się nie uśmiecha . Do tego nieomal nikt ze współczesnych nie utożsamia się już z mitologiami grecką i rzymską , a tradycja żydowska nigdy nie przyjęła NT, no i słusznie jak widać . Pysnęła bańka stworzona przez Mateusza . Co nam pozostało ?

Ten okres pomiędzy 23 grudnia , a 6 stycznia ma istotnie w sobie pewną urodę . Odczuwa się w nim przyjemną atmosferę wzrostu , pogody , przy jednoczesnym braku napięcia , bo sprawy ludzkie nabiorą dopiero rozpędu po 6 stycznia , ściśle od 10-tego stycznia . Jest to świetny okres na odpoczynek i tak go właśnie najchętniej wykorzystujemy . W tym okresie jest podobnie jak latem , a dokładnie pomiędzy 20 maja , a 20 lipca , kiedy odczuwamy wzrost i istotne wyhamowanie , potrzebę oderwania od pracy i potrzebę odpoczynku (także czynnego wypoczynku) . Wyraźnie mamy więc dwa okresy "wakacyjne" . Ten zimowy zaczyna się od 30 listopada i kończy 10 stycznia . Nadajmy więc temu czasowi przysługujący mu status wakacji .

wakacje - okres wolny od zajęć szkolnych , ferie (z łac.) Słownik Języka Polskiego WNT

vacat [wym. wakat], wakat, wakans, wakujące, wolne, nie zajęte stanowisko, miejsce (pracy).

Etym. - łac. 'wakuje' od vacare 'być wolnym, próżnym'. ([Kopaliński](#)) _____

rekreacja przest. wytchnienie, odpoczynek, rozrywka; dawn. pauza w szkole, wakacje.

Etym. - łac. recreatio 'powrót do zdrowia, sił' od recreare 'odtworzać; uzdrawiać; zob. re-; kreacja. ([Kopaliński](#)) _____

Przygotowania do wyjazdów poprzedzą oczywiście niezbędne zakupy , które będziemy mogli rozpocząć już pod koniec października . Więc nasza naturalna aktywność dość dobrze ujawni się ale już w trochę innej oprawie . Prezenty , w dowód sympatii możemy dawać sobie cały rok . A skoro już temat wakacji wypłynął , to zauważmy , że letnie wakacje dobrze byłoby przesunąć o miesiąc wcześniej , na 20 maja . Wtedy już naprawdę odczuwa się potrzebę wypoczynku . Z kolei w sierpniu czujemy już , że lato kończy się i mamy ponownie ochotę na aktywność . Po prostu wystarczy przesunięcie o jeden miesiąc . Myślę , że moje propozycje są rozsądne , trafiają w nasze naturalne potrzeby dyktowane rocznym rytmem , i dlatego sądzę , że nikt się nie powinien na nie obrazić .

Obiekty (źródła : Wikipedia i Kopaliński - Słownik Wyrazów Obcych)

D1 / Jowisz - Planetę znali astronomowie w czasach starożytnych, była związana z mitologią i wierzeniami religijnymi wielu kultur. Rzymianie nazwali planetę na cześć najważniejszego bóstwa swojej mitologii – Jowisza[4]. Obserwowany z Ziemi Jowisz może osiągnąć jasność do $-2,95m$. Jest to trzeci najjaśniejszy obiekt na nocnym niebie po Księżycu i Wenus (okresowo, w momencie wielkiej opozycji, jasnością może mu dorównywać Mars).

Jowisz, Jupiter (łac. Iuppiter) – w mitologii rzymskiej bóg nieba, burzy i deszczu[1], najwyższy władca nieba i ziemi, ojciec bogów. Był źródłem władzy (łac. imperium), jaką dzierżyli rzymscy urzędnicy. Rzymscy władcy i wodzowie starali się pozować na ludzkie ucieleśnienie czy odzwierciedlenie Jowisza. Pospolicie utożsamiany jest z greckim Zeusem, z czasem przejął jego cechy. Atrybutami Jowisza były piorun i orzeł. Syn Saturna. W rzeczywistości jest to (tożsamy z Zeusem) praindoeuropejski bóg dziennego nieboskłonu, burzy i piorunów. Obie nazwy, grecka i łacińska, wywodzą się z praindoeuropejskiego imienia Dieus ph2ter, co w wyniku różnych przekształceń fonetycznych dało łacińskie Iuppiter (Iovis + pater). Od dopełniacza (genetivus) tego imienia, brzmiącego Iovis, pochodzi polskie imię tego bóstwa, Jowisz.

D2/

Procyon, Antecanis, Al Shira, Elgomaisa, Procyon (α CMi) – najjaśniejsza gwiazda w gwiazdozbiornie Małego Psa.

Nazwa tej najjaśniejszej gwiazdy w konstelacji Małego Psa wywodzi się z języka greckiego i wyraża fakt, że Procyon wschodzi nieco wcześniej niż gwiazda Syriusz w pobliskim gwiazdozbiornie Wielkiego Psa.

Mały Pies (łac. Canis Minor, dop. Canis Minoris, skrót CMi) – mały gwiazdozbiór usytuowany w pobliżu równika niebieskiego. Jest jednym z 48 pierwotnych greckich gwiazdozbiorów. Liczba gwiazd dostrzegalnych nieuzbrojonym okiem wynosi około 20. W Polsce widoczny zimą i wiosną.

Gwiazda α Canis Minoris, wschodząc wyprzedza najjaśniejszą gwiazdę, Syriusza, co wyraża jej grecka nazwa - Procyon.

Syriusz (znany także jako Kanikuła, Psia Gwiazda oraz α CMa) – najjaśniejsza i jedna z najbliższych gwiazd nocnego nieba, położona w gwiazdozbiorze Wielkiego Psa.

Nazwa pochodzi ze starogreckiego Σείριος Seirios ('gorący' , 'prażący' , 'skwarny' , 'ognisty').

Syriusza gołym okiem widać niemal z całej kuli ziemskiej (poza szerokościami geograficznymi położonymi na północ od równoleżnika $73,284^{\circ}$ N) i na półkuli północnej stanowi on jeden z wierzchołków trójkąta zimowego. W sprzyjających warunkach można go zaobserwować gołym okiem nawet w ciągu dnia[2].

Obiekty (źródła : Wikipedia i Kopaliński - Słownik Wyrazów Obcych)

D1 / Jowisz - Planetę znali astronomowie w czasach starożytnych, była związana z mitologią i wierzeniami religijnymi wielu kultur. Rzymianie nazwali planetę na cześć najważniejszego bóstwa swojej mitologii – Jowisza[4]. Obserwowany z Ziemi Jowisz może osiągnąć jasność do $-2,95$ m. Jest to trzeci najjaśniejszy obiekt na nocnym niebie po Księżycu i Wenus (okresowo, w momencie wielkiej opozycji, jasnością może mu dorównywać Mars).

Jowisz, Jupiter (łac. Iuppiter) – w mitologii rzymskiej bóg nieba, burzy i deszczu[1], najwyższy władca nieba i ziemi, ojciec bogów. Był źródłem władzy (łac. imperium), jaką dzierżyli rzymscy urzędnicy. Rzymscy władcy i wodzowie starali się pozować na ludzkie ucieleśnienie czy odzwierciedlenie Jowisza. Pospolicie utożsamiany jest z greckim Zeusem, z czasem przejął jego cechy. Atrybutami Jowisza były piorun i orzeł. Syn Saturna. W rzeczywistości jest to (tożsamy z Zeusem) praindoeuropejski bóg dziennego nieboskłonu, burzy i piorunów. Obie nazwy, grecka i łacińska, wywodzą się z praindoeuropejskiego imienia Dieus ph₂ter, co w wyniku różnych przekształceń fonetycznych dało łacińskie Iuppiter (Iovis + pater). Od dopełniacza (genetivus) tego imienia, brzmiącego Iovis, pochodzi polskie imię tego bóstwa, Jowisz.

D2/

Procyon, Antecanis, Al Shira, Elgomaisa, Procyon (α CMi) – najjaśniejsza gwiazda w gwiazdozbiorze Małego Psa.

Nazwa tej najjaśniejszej gwiazdy w konstelacji Małego Psa wywodzi się z języka greckiego i wyraża fakt, że Procyon wschodzi nieco wcześniej niż gwiazda Syriusz w pobliskim gwiazdozbiorze Wielkiego Psa.

Mały Pies (łac. Canis Minor, dop. Canis Minoris, skrót CMi) – mały gwiazdozbiór usytuowany w

poblizu równika niebieskiego. Jest jednym z 48 pierwotnych greckich gwiazdozbiorów. Liczba gwiazd dostrzegalnych nieuzbrojonym okiem wynosi około 20. W Polsce widoczny zimą i wiosną.

Gwiazda α Canis Minoris, wschodząc wyprzedza najjaśniejszą gwiazdę, Syriusza, co wyraża jej grecka nazwa - Procjon.

Syriusz (znany także jako Kanikuła, Psia Gwiazda oraz α CMa) – najjaśniejsza i jedna z najbliższych gwiazd nocnego nieba, położona w gwiazdozbiore Wielkiego Psa.

Nazwa pochodzi ze starogreckiego Σεῖριος Seirios ('gorący' , 'prażący' , 'skwarny' , 'ognisty').

Syriusza gołym okiem widać niemal z całej kuli ziemskiej (poza szerokościami geograficznymi położonymi na północ od równoleżnika 73,284°N) i na półkuli północnej stanowi on jeden z wierzchołków trójkąta zimowego. W sprzyjających warunkach można go zaobserwować gołym okiem nawet w ciągu dnia[2].

kanikuła najgorętszy okres lata; upały.

kanikularny upalny; letni.

Etym. - łac. Canicula '(dosł. suczka) Syriusz, najjaśniejsza gwiazda nieba w gwiazdozbiore Psa Wielkiego' zdrobn. od canis 'pies'. W głębokiej starożytności (ok. r. 1000 p.n.e.) Syriusz wznosił się ze Słońcem na początku lipca, w czasie upałów.

D4/ **Teja** (gr. Θεΐα Theía, łac. Thea) – w mitologii greckiej **tytanida** wzroku (gr. Θέα théa[1]) i jaśniejącego nieba (gr. ἀΐθη αΐθη[2]); córka Uranosa i Gai. Stała się również tą, która została obdarzona złotem, srebrem i klejnotami z ich jasnością i nieodłączną wartością. Ze związku ze swoim bratem i mężem Hyperionem wydała na świat syna Heliosa (Słońce) oraz córki Selene (Księżyc) i Eos (Świt). Podobnie jak jej siostry była prorokującą boginią.

Etym. - gr. **Titán** 'mit. gr. każdy z synów Nieba (Ouranós) i Ziemi (Gaía, zob. geo-), m.in.: Okeanos, Koios, Hyperion a. Helios, Iapetos (ojciec Prometeusza), Kronos (ojciec Zeusa), dawne pokolenie bogów pokonane i strącone do Tartaru przez bogów olimpijskich'; zob. -machia.

Hades mit. gr. świat pozagrobowy, królestwo zmarłych; piekło (por. Elizejskie Pola; Ereby; Tartar); (Hadesa szyszak) - mit. gr. nakrycie głowy czyniące nosiciela niewidzialnym; czapka niewidka; por. Gygesa pierścień.

Etym. - gr. Haídēs, Ploútōn (łac. Orcus) 'syn Kronosa i Rei, brat Zeusa, mąż Persefony,

znenawidzony władca świata podziemnego; jw.'; u Homera (Iliada, 5, 498) Atena pożyczka szyszak Hadesa, aby stać się niewidzialną; por. Erazm (Adagia, 2, 10, 74); łac. Orci galea.

Tartar mit. gr. najniższa, mroczna część Hadesu, gdzie przebywały dusze, odbywające najcięższe kary (por. Danaid praca; Iksjona koło; infernalny; syzyfowa praca; Tantara męki; tytan).

Etym. - gr. Tártaros 'jw.'

